

Wetenschappelijk talent lokt onderzoekers naar Vlaanderen

De lichte Odysseus-terugkeerprogramma | Zes topwetenschappers en acht opkomende namen | Kostprijs: zo'n 38 miljoen euro

DE

es en een fotoboek Vlaanderen. Daarverwelkomde Ingrid Vlaams viceminister-voegd voor Wetenschap nieuwe lichting van ppen die in Vlaanderen onderzoek te komen in het kasysseus-programma. antwoord op de noodnale mobiliteit om te realiseren. ren werden gese-ternationaal erkend aangevend (groep omen acht iets jonkers, van wie voor- genoten menen dat el hebben (groep II). t volledige budget is ziet het Fonds Wetenschappelijk Onderzoek (FWO)

Odysseus-programma

- **Doel:** wetenschappers voor fundamenteel onderzoek aantrekken uit het buitenland, zowel buitenlanders als terugkerende Belgen.
- **Aanbod:** onderzoeksbudget voor vijf jaar, voor materiaal en lonen team. Een totaalbudget van ongeveer 60 miljoen euro.
- **Tweede golf:** zes internationaal gereputeerde topwetenschappers en acht opkomende namen met erkend toppotentieel. Budget tweede golf: circa 38 miljoen euro.
- **Kandidaten:** op aangeven van de Vlaamse universiteiten en geselecteerd door een internationale vakjury.
- **Onderzoeksjobs:** voor 96 postdoctorale onderzoekers.

als een signaal van een strenge selectie. 'Dat de jury onbevooroordeeld en puur op verdienste kiest, is in andere landen niet altijd het geval. Daar gaat het vaak om je connecties en netwerk', merkt de Hongaar Peter Tompa op, die gaat samenwerken met het Vlaams Instituut voor Biotechnologie.

FORSE BUDGETTEN

De toppers van groep I krijgen budgetten tussen 2,8 en 7,5 miljoen euro voor vijf jaar, waarmee ze materiaal en een team van postdoctorale onderzoekers betalen. Voor groep II gaat het om budgetten tussen 575.000 en 967.000 euro. Dergelijke bedragen kunnen de vergelijking met gelijkaardige programma's in andere landen goed doorstaan, bevestigen het FWO en enkele wetenschappers.

Het geld en de vijfjarige looptijd, die stabiliteit biedt en langdurige onderzoeksprojecten mogelijk

Frank Verstraete

- › Belg
- › quantumfysica
- › Universiteit Gent

maakt, vormen sterke argumenten, maar niet de enige. Inzake het loon, betaald door de universiteit, zijn de Vlaamse instellingen gebonden aan barema's en kunnen ze niet op tegen wat een hoogleraar in bijvoorbeeld de VS verdient. De reputatie van onze instellingen speelt gelukkig ook mee. 'Het Vlaamse onderzoekslandschap is

Cornelis Van Leeuwen

- › Nederlander
- › psychologie
- › KULeuven

dynamisch. Ik kom hier terecht in een omgeving waar mijn eigen onderzoek aansluiting vindt bij hoogstaand werk van anderen', zegt de Nederlandse psycholoog Cornelis Van Leeuwen, die terugkeert uit Japan.

En waarom keren de Belgen terug? Tijd voor een nieuwe fase in de academische carrière. 'De eer-

Thomas Hertog

- › Belg
- › fysica (snaartheorie)
- › KULeuven

ste tien, vijftien jaar moet je de wereld in, om je netwerk op te bouwen en inzichten op te doen in de belangrijkste uitdagingen van je vakgebied', vindt Frank Verstraete die terugkeert uit Wenen. Thomas Hertog beaamt: 'Ik ben nu klaar om hier een centrum op te bouwen en hopelijk in Vlaanderen een nieuwe generatie te inspireren.'

Peter Tompa

- › Hongaar
- › biologie (enzymologie)
- › VUB

FOTO'S © BELGA

Een extra reden voor Verstraete: 'De kwaliteit en de motivatie van de topstudenten die je hier als doctoraalstudenten kan aantrekken, is echt hoog.'

RETURN

In de eerste periode (2006-2010) ging jaarlijks ongeveer 7 à 8 procent van het FWO-budget naar Odysseus. Het FWO beheert zowat de helft van het Vlaamse budget voor fundamenteel onderzoek, dat circa 45 procent van de Vlaamse middelen voor wetenschap beslaat. De rest gaat naar toegepast onderzoek.

Door de aard van het fundamenteel onderzoek is het moeilijk te becijferen wat het tot nu toe aan concrete return heeft opgeleverd. 'Een goed signaal is dat 25 van de 28 onderzoekers uit de eerste lichting nog steeds in Vlaanderen werken', zegt Elisabeth Monard, de secretaris-generaal van het FWO.